

Pozořice (okr. Brno-venkov)

„Za Oborou“, parc. č. 2032.

Vrcholný středověk – novověk. Neurčený areál. Průzkum detektorem kovu. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84 – 49.2232697N, 16.8057861E

Z výzkumu detektorem kovů v okolí hradu Vildenberku, na pravém břehu drobné vodoteče Rejkové severozápadně hradiska Rékovi (Prostřední kopec), pochází nálezy žlábkováním zdobené bronzové ploché přezky s rozeklaným železným jazýčkem. Vzhledově se může jednat o botní přezku z období renesance až baroka. Místo nálezu naznačuje souvislost s panstvím pozořických Lichtenštejnů.

Literatura

Neuveдено.

Summary

A detector survey of the surroundings of Vildenberk Castle (Pozořice cadastral area, Brno-Country District) yielded the find of a flat bronze shoe buckle decorated by grooving with a forked iron latch from the Renaissance or Baroque period.

Petr Kos, Martina Májková

Přibice (okr. Brno-venkov)

„Mlynářovy“.

Novověk 1. Pohřebiště/hřbitov. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Masarykova univerzita – Přírodovědecká fakulta.

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

Ve dnech 10. 8. – 28. 8. 2020 proběhla třetí etapa záchraného výzkumu novokřtěnského pohřebiště situovaného jižně od intravilánu Přibic. Bylo sledováno pokračování pohřebiště severním směrem v návaznosti na výzkumy z let 2018 a 2019, kdy bylo odkryto 54 kostrových hrobů. Výzkum provedli pracovníci a studenti Ústavu antropologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity.

V roce 2020 byla prozkoumána plocha o rozměrech 8,4 × 9,4 m, na které bylo dokumentováno 18 kostrových hrobů (H55 až H72) uspořádaných v řadě vedle sebe. Hroby s převážně JV–SZ orientací se respektovaly a ve většině případů se vzájemně neporušovaly. U pěti hrobů (H55 a H64 + H65; H59 a H62; H62 a H71; H67 a H72; H57 a H58) bylo zjištěno narušení mladším pohřbem. Tehdy byly starší kosterní pozůstatky opětovně pohřbeny do zásypu mladšího hrobu. Ve dvou případech (H57 a H58, H59 a H62) byl mladší pohřeb uložen do stejné hrobové jámy, resp. byla původní hrobová jáma rozšířena. V obdélníkové hrobové jámě bez výraznější konstrukce byl vždy pohřben jeden jedinec v natažené poloze na zádech s horními končetinami podél těla. Paže byly ohnuty v lokti a zkříženy nad hrudníkem a břichem. Dolní končetiny byly natažené a v oblasti kotníku překříženy. Poměrně chudý hrobový inventář tvoří bronzové špendlíky a zapínání (háček s očkem, tzv. „babka“). Ojediněly nálezy byly část účesu (spletené vlasy ve formě jednoduchého copu), včetně bronzových spirál, které dokumentují užívání kovových předmětů při tvorbě účesu a lze je považovat za součást novokřtěnského ženského kroje.

Na základě hrobové výbavy a písemných pramenů lze tento funerální areál připisat přibické komunitě novokřtěnců, kteří

jsou zde v dokumentech a písemných pramenech uváděni mezi léty 1565 až 1622. Jejich pohřební ritus charakterizuje chudý hrobový inventář tvořený převážně kovovými součástmi oděvu. K ojedinělým nálezům již z roku 2018 patří nálezy tří bronzových náprstků (ve dvou případech i se značkou výrobce) datovatelných do 16. století a ½ batzenu (dvoukřejcar) hrabství Solms-Lich z roku 1590.

Literatura

AMČR: Záznam M-202003289 [cit. 2021-10-07]. Archeologická mapa České republiky.

Pěnička, R. 2020: Přibice. Mlynářovy - novokřtěnský hřbitov.

Rkp. nálezné zprávy, č. j. 1/20. Uloženo: Ústav antropologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity.

Summary

A rescue excavation of an Anabaptist cemetery from the second half of the 16th and the first half of the 17th century was carried out in 2020 in Přibice cadastral area (Brno-Country District), “Mlynářovy” field, south of the built-up area.

Robin Pěnička

Račice-Pístovice (k. ú. Račice, okr. Vyškov)

Zámek Račice, parc. č. St. 1.

Vrcholný středověk – novověk. Hrad, zámek. Sonda. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: S1 – 49.2749883N, 16.8693228E; 49.2750042N, 16.8693083E; 49.2749944N, 16.8692864E; 49.2749792N, 16.8692992E; S2: 49.2749153N, 16.8692247E; 49.2749069N, 16.8692022E; 49.2749217N, 16.8691886E; 49.2749308N, 16.8692125E

V listopadu roku 2019 provedla Archaia Brno z. ú. předstihové sondy na jižní terase račického zámku, které předcházejí jeho rekonstrukci. Samotné sondáž předcházelo v roce 2018 geofyzikální měření pomocí georadaru (Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity) v prostoru bývalého sportovního hřiště před zámkem a na hlavním nádvoří zámku (Dejmal, Vágner 2020).

V rámci geofyzikální prospekce za pomoci metody pozemního georadaru se v areálu zámku v Račicích podařilo identifikovat velké množství lineárních a plošných anomálií, které jsou ale ve většině případů recentního stáří. V případě hlavního nádvoří zámku se jedná zejména o soustavu inženýrských a jiných sítí, které se táhnou všemi směry pod plochou zámeckého nádvoří. Ve střední a jihozápadní části se podařilo pravděpodobně zachytit skalní podloží, které vystupuje skoro až k povrchu. Odpovídalo by to rovněž situaci zjištěné při výzkumu v roce 2004 (Baarová 2004). V severovýchodní části nádvoří nebyla skála zachycena, což koresponduje se situací ve sklepích, kdy větrací okénko gotického sklepa, které tehdy ústilo na úroveň terénu, je dnes cca 1 m pod zemí. Můžeme tedy předpokládat, že v této části budou archeologické terény dochovány a budou jen částečně poškozeny sítěmi. Na ploše severně od zámku (prostor bývalého hřiště) byla zjištěna možná cesta, jejíž průběh byl zachycen ve směru východ–západ skrz zkoumanou plochu. Dále byla zachycena kruhová anomálie, snad pozůstatek původní studny či kašny (v rámci francouzské zahrady), která je vyobrazena na plánu z počátku 18. století. Stejně tak další anomálie objevené severněji mohou představovat základy budovy vyobrazené na témže plánu. Zda je tomu opravdu tak, může doložit pouze další archeologická sondáž.